

Samson fra Stenholt

Søren Jensen må være identisk med den mange steder omtalte Samson fra Stenholt. Mikael Jensen Frank omtaler ham ganske vist som sin bedstefar (Søren Jensen er hans oldefar), men Samsons rigtige navn er på Engesvang Lokalhistoriske Arkivs hjemmeside angivet til at være Søren Jensen. Desuden skulle Samson ifølge bogen bogen Skovlovringer have arbejdet på en gård hvor der blev gjort hoveri, hvilket gør det usandsynligt at der er tale om Mikael Jensen Frank's bedstefar Søren Jørgensen der blev født i 1793.

Se nærmere om Samson i nedenstående uddrag.

Uddrag fra bogen Skovlovringer

Mikael Frank i Stenholt fortalte, at hans bedstefader var så umådeligt stærk, og derfor kaldte man ham Samson. Der var tre gårde i Stenholt, men så flyttede Samson sin gård ud på et afsides og øde sted på byens østermark og der ligger den endnu. Gårdens jorde bestod mest af hede, men Samson tog fat på at dyrke denne op. Han købte gamle helmusser, og når sådan en gammel krikke havde gået så længe og slidt for ploven, at den ikke kunne længere, stak Samson sin kniv i bringen på dyret og trak det, medens han gik og sang, indtil dyret strit. Da fortælleren for en del år siden brød stengærdet ned på sin vestre toft, stødte han på en kule, der var fyldt med hesteskeletter – Det var Samsons Helmus-kirkegård.

Mikkel Skrædder har fortalt følgende:

Den gamle møller i Hørup mølle holdt ingen møllersvend og han malede selv kornet. Når nu sækkene var for svære så han ikke selv kunne slæbe af med dem, kaldte han på sin hyrdedreng der var familiens år (? ulæseligt): "Hør Søren, kan du komme og bære den sæk ind!". Det gjorde han jo også. Så sagde de andre folk: "Det er nu en stærk dreng du har, der kan bære en tønde rug". "Ja" svarede mølleren, "Det er han også, han er akkurat som den stærke Samson". Ved den snak fik han tilnavnet Samson, og beholdt det til sin dødsdag.

Søren tog som karl over til Sjælland og kom til at tjene på en større gård, hvortil der blev gjort hoveri. Folk havde den vane når der var noget i vejen med ladefogeden, at de stimlede sammen om ham med høleerne og tvang ham til til hvad de ville. Så tog Søren sig på at være ladefoged, og da de nu ville begynde det samme med ham slog han en i hovedet med sin pisk så han trillede over på de andre, red ind imellem dem og så hen og meldte dem for øvrigheden. Så fik han den vane aflagt.

Som gammel mand boede han i Stenholt. Der holdt han meget af at gå omkring og snakke med hyrdedrengene og var meget for kommés. Sådan havde sognefogeden i Klosterlund fået en ny hyrdedreng, og til ham sagde han: "Nå du tjener ved Anker? Skal du passe alle disse får? Det er umuligt, du skal hilse din husbond fra gamle Samson, at han skal lade

dig få den lille gule ridehest at ride på. Den har alle de hyrdedrenge haft, som har tjent ved Anker de sidste 50 år". Drengen forrettede godt nok ærindet, og der blev jo megen morskab af det, for sognefogeden havde naturligvis ingen lille gul hest.

Som 80 årig gik han over til Almtoft til sin broder Povl Krogh og sagde: "Åh, broder, du er en kryster, du går snart i din grav, nej sikke en karl a er, her er flæsk" og så slog han sig for brystet - "A kan leve mange år endnu". Men inden et år var han i Kragelund kirkegård med hans flæsk. En bissende ko rendte ham over ende og deraf døde han.

Fra Engesvang Lokalhistoriske Arkivs hjemmeside

Der er her en anden udgave af Samsons død:

Dette sidste har jeg fra anden side hørt fortælle på en anden måde. Kreaturerne gik dengang ude det meste af vinteren og skulle selv bjergeføden ude i den store Gråmose, som man lærer om i skolen engang i gl. dage hed Grathemose. Kreaturerne var da så magre og forarmede om foråret at de knap kunne gå, gik ofte i "Rejsning" som det hedder. En ko eller stud var da faldet i en tørvegrav og kunne ikke gå derfra. Under forsøget på at få den op forløftede Samson sig, så han kort tid efter døde. Hans rigtige navn var Søren Jensen

Desuden er der følgende historie:

I sognet ligger to anselige høje bakker, Vindbjerg og Hjøllundhøj, dannet af istidens moræner, henholdsvis 310 og 299 fod over havet. Oldtidsfolkene har opkastet gravhøje på begge disse bakkens top. Der boede bjergfolk i begge disse bakker, og levede i god forståelse, thi de besøgte – ifølge sagnet – ofte hinanden. Vindbjerg har mange gamle folk fortalt om, at de har set bjerget hævet og ligesom stående på ildsøjler. Ved Hjøllundhøj tog bjergfolkene hinanden ved hænderne og dansede i rundkreds, en hyrdedreng havde på Hjøllundhøj, fundet bjergmanden liggende sovende ved højlys dag. Ved drengens angstskrig vågnede bjergmanden. Denne blev ræd og drengen blev ræd og de forsvandt begge hurtigst mulig. Der boede også trolde i Hjøllundhøj, der færdedes om natten ude i den nærliggende store Gråmose (eller Grathe mose som den også kaldes) i skikkelser af lygtemænd. Beboerne på begge sider af mosen levede i den tro, at lysskæret hidrørte fra Guld og Sølv, samt andre skatte som trolde fandt ude i stormosen, deriblandt også Kong Svends pengebæske som han tabte da han sank ned i mosedyndet. **Samson fra Stenholt**, Bette – Poul fra Malmhøj, og mur – Adam holdt om natten jagt på trolde med grebe og forker, der altid gav negativ resultat. Lygtemænd kan nok ses på afstand men aldrig nærved, jagt på lygtemænd ender altid med drilleri.